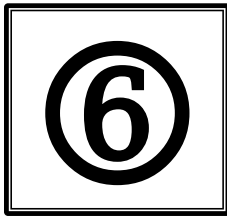

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය

විෂයානුබද්ධ පුනරීක්ෂණ සංවිනය

10 ශ්‍රේණිය

ගනුදෙනුවල ද්විත්ව බලපෑම

1. ද්විත්ව සටහන් න්‍යාය යනුවෙන් අදහස් වන්නේ කුමක්ද?
2. ගිණුමක් යනු කුමක්ද?
3. ගිණුමක ආකෘතියක් ඇද එහි ප්‍රධාන අංග නම් කරන්න.
4. ලෙජරයේ දැකිය හැකි ගිණුම් සහ ඊට උදාහරණ පහත ආකෘතිය උපයෝගී කරගෙන සම්පූර්ණ කරන්න.

ගිණුම් වර්ගය	උදාහරණ
i.	
ii.	
iii.	
iv.	
v.	

5. ද්විත්ව සටහන් මූලධර්ම පහ පහත වගුව උපයෝගී කරගෙන සම්පූර්ණ කරන්න.

ද්විත්ව සටහන් මූලධර්ම	බලපෑම
වත්කම් පිළිබඳ මූලධර්මය	උදා - වත්කම් වැඩිවීම හර අඩුවීම
වියදම් පිළිබඳ මූලධර්මය වැඩිවීම
හිමිකම් පිළිබඳ මූලධර්මය අඩුවීම
ආදායම් පිළිබඳ මූලධර්මය වැඩිවීම
වගකීම් පිළිබඳ මූලධර්මය අඩුවීම

6. පහත ගනුදෙනුවල ද්විත්ව බලපෑම සහ ද්විත්ව සටහන ලියා දක්වන්න.

1) අයිතිකරු ප්‍රාග්ධනය ලෙස රු.50,000ක් යෙදවීම.

උදා: මුදල් වත්කම් වැඩිවීම → මුදල් ගිණුම හර රු.50,000
 ප්‍රාග්ධන හිමිකම වැඩිවීම → ප්‍රාග්ධන ගිණුම බැර රු.50,000

- 2) අත්පිට මුදලට ගැනුම් රු.14,000
- 3) අත්පිට මුදලට විකුණුම් රු.16,000
- 4) රු.50,000ක බැංකු ණයක් ලබා ගැනීම
- 5) අමල්ගෙන් ණයට ගැනුම් රු.7,000
- 6) විමල්ට ණයට විකුණුම් රු.9,000
- 7) බැංකු ණය ගෙවවා රු.4,000
- 8) අමල්ට මුදලින් ගෙවවා රු.4,000
- 9) විමල්ගෙන් මුදල් ලැබුණා රු.6,000
- 10) ව්‍යාපාරයේ විදුලි බිල ගෙවවා රු.1,000
- 11) රු.20,000ක මුදලක් කොටස් වෙළෙඳපොළේ ආයෝජනය කළා.
- 12) ආයෝජන ආදායම් මුදලින් ලැබුණා රු.1,000
- 13) ගොඩනැගිල්ලක් මිලදී ගත්තා රු.80,000
- 14) ගොඩනැගිලි කුලී ආදායම් ලැබුණා රු.1,000
- 15) අයිතිකරුගේ මුදල් ගැනිලි රු.1,000
- 16) අයිතිකරුගේ භාණ්ඩ ගැනිලි රු.1,500
- 17) ව්‍යාපාරයේ ප්‍රචාරණ ගාස්තු ගෙවවා රු.1,000
- 18) ව්‍යාපාරයේ ප්‍රයෝජනය සඳහා උපකරණ තොගයක් මිලදී ගත්තා රු.10,000
- 19) ව්‍යාපාරයට ලාභාංශ ආදායම් ලැබුණා රු.2,000
- 20) ව්‍යාපාරය කොමිස් වියදම් ගෙවවා රු.1,000

7. පහත ගිණුම්වල අඩු වීම වැඩි වීම සටහන් කරනු ලබන්නේ හර පැත්තේද? බැර පැත්තේ ද? යන්න සටහන් කරන්න.

අනු අංකය	ගිණුමේ නම	වැඩි වීම	අඩු වීම
1	මුදල් ගිණුම		
2	ප්‍රාග්ධන ගිණුම		
3	ගොඩනැගිලි ගිණුම		
4	බැංකු ණය ගිණුම		
5	බැංකු ණය පොලී ගිණුම		
6	විදුලි වියදම් ගිණුම		
7	යන්ත්‍ර ගිණුම		
8	විකුණුම් ගිණුම		
9	ගැනුම් ගිණුම		
10	ණයගැති ගිණුම		
11	ණය හිමි ගිණුම		

12	ලැබූ පොළී ගිණුම		
13	ගෙවූ පොළී ගිණුම		
14	ලැබූ කොමිස් ගිණුම		
15	ගෙවූ කොමිස් ගිණුම		
16	වැටුප් ගිණුම		
17	රක්ෂණ ගාස්තු ගිණුම		
18	මෝටර් රථ ගිණුම		
19	බැංකු ගිණුම		
20	ගැනිලි ගිණුම		
21	ස්ථාවර තැන්පතු ගිණුම		
22	ආයෝජන ගිණුම		
23	ආයෝජන ආදායම් ගිණුම		
24	ලී බඩු ගිණුම		
25	ගෙවල් කුලී ගිණුම		

වාණිජ හා ව්‍යාපාර අධ්‍යයන බැංකුව